

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะ
ในการปฏิบัติงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ชื่อผู้วิจัย วิไลวรรณ ทองมูล
ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียน การสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะในการปฏิบัติงานของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอุบลราชธานี จำนวน 31 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบทดสอบวัดทักษะในการปฏิบัติงาน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต้องทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีความรู้ คุณธรรม และมีจริยธรรมในการดำรงชีวิต ทุกคนต้องมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เนื้อหาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรน่าสนใจ กิจกรรมการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติ มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน สิ่งแวดล้อม สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนำทักษะที่มีไปใช้ประกอบอาชีพได้ในอนาคต

2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ได้รูปแบบการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีชื่อเรียกว่า IPDPE Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นกล่าวนำ (Introduction : I) 2) ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation : P) 3) ขั้นการสาธิตจากครู (Demonstration from the Teacher : D) 4) ขั้นปฏิบัติ (Practice : P) และ 5) ขั้นให้แบบฝึกหัด

และตรวจผลงาน (Exercise and Progress : E) และเมื่อนำไปหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ได้ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่ากับ 82.72/86.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและทักษะในการปฏิบัติงานของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงานปฏิบัติ โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน จำนวน 16 ชั่วโมง ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่เรียกว่า IPDPE Model โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลองกลุ่มเดี่ยว วัตหลังการทดลองเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม 40 คะแนน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 90.32 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ตรงกับสมมติฐานข้อที่ 1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม 30 คะแนน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 93.54 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ตรงกับสมมติฐานข้อที่ 2

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตรงกับสมมติฐานข้อที่ 3